ثبت ۲ میلیارد معاملهٔ الکترونیک در ۹۸ وبگاه و کیوسک؛ ۶۱ درصد کل مبلغ

گزارش سالانه درباره رشد تجارت الکترونیک در ایران، روندها و چالش‌ها

تهران ــ ۱۴۰۲/۰۱/۰۷ ــ گزارش سالانه درباره تجارت الکترونیک در ایران نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲ میلیارد معامله الکترونیک با مجموع مبلغ ۶۱ درصد کل مبلغ معاملات ثبت شده است. این گزارش که توسط مرکز توسعه تجارت الکترونیک تهیه شده، داده‌های ۹۸ وبگاه و کیوسک فعال را بررسی کرده است.

به گزارش این مرکز، ارزش کل معاملات الکترونیک در سال ۱۴۰۱ به ۴۶۹۹ هزار میلیارد ریال رسیده است. در همین سال، ارزش معاملات حضوری ثبت‌شده در دستگاه‌های پایانه فروش ۹۰۶ هزار میلیارد ریال بوده است. بر این اساس، سهم تجارت الکترونیک از کل مبادلات ثبت‌شده به ۶۱ درصد رسیده است.

تعداد معاملات الکترونیک در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل ۲۳ درصد افزایش داشته است. در سال ۱۴۰۰ تعداد این معاملات ۱ میلیارد و ۶۷۰ میلیون فقره بود. میانگین مبلغ هر معامله الکترونیک در سال ۱۴۰۱ حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار ریال برآورد شده است.

سهم درگاه‌های پرداخت و کیف‌پول‌ها

بر اساس این گزارش، درگاه‌های پرداخت اینترنتی ۵۴ درصد ارزش معاملات الکترونیک را به خود اختصاص داده‌اند. کیف‌پول‌های الکترونیک ۲۱ درصد، کارت‌های هدیه ۹ درصد و سامانه‌های پرداخت موبایلی ۶ درصد سهم داشته‌اند. سهم باقی به روش‌های دیگر مربوط بوده است.

در بخش کالا، پوشاک و لوازم ورزشی با ۲۸ درصد بیشترین سهم را در ارزش معاملات داشته‌اند. پس از آن، خدمات سفر و بلیت با ۱۹ درصد و کالاهای دیجیتال با ۱۴ درصد قرار گرفته‌اند. سهم خدمات آموزشی ۷ درصد و سایر گروه‌ها ۱۲ درصد بوده است.

استان‌های پیشرو

استان تهران با ۳۱ درصد بیشترین سهم را در ارزش معاملات الکترونیک ثبت کرده است. پس از آن استان‌های خراسان رضوی با ۱۱ درصد، اصفهان با ۹ درصد و فارس با ۶ درصد قرار دارند. این چهار استان روی هم‌رفته ۵۷ درصد معاملات کشور را انجام داده‌اند.

در استان‌های کمتر توسعه‌یافته، سهم تجارت الکترونیک هنوز پایین است. در استان سیستان و بلوچستان این سهم ۲ درصد و در استان کهگیلویه و بویراحمد ۲٫۵ درصد گزارش شده است. مرکز توسعه تجارت الکترونیک این اختلاف را ناشی از ضعف زیرساخت‌های ارتباطی و کمبود ابزارهای پرداخت دانسته است.

تعداد وبگاه‌ها و کیوسک‌ها

تعداد وبگاه‌های فعال در پایان سال ۱۴۰۱ به ۹۸ رسیده است که ۶۴ مورد آن در حوزه کالا و خدمات عمومی فعالیت می‌کنند. همچنین ۱۲۰ دستگاه کیوسک در مراکز خرید، فرودگاه‌ها و ترمینال‌های مسافربری نصب شده است. تعداد این کیوسک‌ها نسبت به سال قبل ۱۸ درصد کاهش یافته است.

مرکز توسعه تجارت الکترونیک این کاهش را ناشی از حذف دستگاه‌های کم‌بازده و جایگزینی آن‌ها با نسخه‌های کوچک‌تر دانسته است. به گفته این مرکز، تعداد کیوسک‌های فعال در مراکز شهری بزرگ تقریباً ثابت مانده است.

چالش‌ها و موانع توسعه

در بخش چالش‌ها، ۴۱ درصد فعالان اقتصادی کمبود آگاهی مشتریان را مهم‌ترین مانع توسعه تجارت الکترونیک دانسته‌اند. ۲۷ درصد به هزینه بالای ارائه خدمات و ۱۹ درصد به مشکلات مربوط به تسویه وجوه اشاره کرده‌اند. سایر موارد شامل نگرانی از امنیت اطلاعات و کندی اینترنت بوده است.

مرکز توسعه تجارت الکترونیک اعلام کرده است که برای سال ۱۴۰۲ برنامه‌هایی برای آموزش همگانی، کاهش کارمزد درگاه‌های پرداخت و توسعه کیوسک‌های خدمات شهری در دست اجرا دارد. هدف این برنامه‌ها رساندن سهم تجارت الکترونیک به ۷۰ درصد تا پایان سال ۱۴۰۳ اعلام شده است.

ادامه از صفحهٔ ۱

۲۰۲۴ در ۳ جلد و ۱۳ بخش منتشر شد

سالنامهٔ آمار و ارزیابی ۱۴۰۲ منتشر شد

۷ صفحه در ۳ جلد و ۱۳ بخش

۲۰۲۴ در ۳ جلد و ۱۳ بخش منتشر شد

سالنامهٔ آمار و ارزیابی ۱۴۰۲ منتشر شد

**۷ صفحه در ۳ جلد و ۱۳ بخش